

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. november 16.

bb 1. miért igen, miért nem? - új zenei adás a kossuth adón

i nn/pá szb zs

1971. november 16.

új sorozat jelentkezik november 18-ától az esti krónika előtt a kossuth adón. az adás szerkesztője cigány györgy csütörtök esténként 10 percben a zenei közélet gondjait, aktuális problémáit állítja majd reflektorfénybe. a miért igen, miért nem? arra keres választ, miért aggódunk egyes jelenségek miatt, miért értünk egyet valamivel? a válaszok változatosságárála magyar zenei élet különféle területeinek legkiválóbb képviselői gondoskodnak. így cigány györgy programja a zenei-közéleti problémák újszerű, állandó, rádiós fóruma lesz.

a tervek szerint a sorozatban megszólalnak a jelentős zenei intézmények vezetői, zeneszerzők, előadóművészek. szót kap az egyes adásokban a vidéki zenei élet néhány kitűnő ismerője és a magyar kulturális élet más területeinek sok nagynevű művelője: költők, színészek, képzőművészek.

a zenei élet kérdései iránt élénkebben érdeklődő rádióhallgatók, zenekedvelők is bekapcsolódhatnak majd az adásba - javaslataikkal, ötleteikkel s adott esetben véleményük személyes közlésével is. /mti/

..-

bb 2. kisz védnökség a világszínvonalu homlokrakodó fölött

i v/pá szb ie

1971. november 16.

elkészült a vörös csillag traktorgyárban az első magyar homlokrakodó: a horak-6500-as. a műszaki egyetem és a gyár sokoldalú vizsgálatok során 31 neves külföldi - köztük amerikai és svéd - cég gyártmányaival hasonlították össze legfontosabb tulajdonságait, s ezek szerint az új konstrukció a hasonló gépek közötti versenyben az első három hely egyikére érdemes. előnye, hogy csuklós, tehát igen kicsi - 2,3 méter sugaru - körben képes megfordulni, egy-szerre 1,5 köbméternyi, illetve 3 tonnányi anyagot emel fel, és ha kell, vasuti kocsiba is rakja.
/folyt.köv./

-1-

KA

bb 2. /kisz védnökség... 1. folyt./-szb

az új gumikerekű gép sorozatgyártása jövőre kezdődik, s az év végéig 50 készül belőle. a következő években az igényektől függően - 50-100-at gyártanak évente. a gyár vezetői igen nagy belső piacra számítanak, hiszen az építő-és utépiparban, valamint az erdőgazdálkodásban nélkülözhetetlen az őt, jelenleg később még több munkaeszközzel variálható berendezés. számos, a külföldön gyártott homlokrakodótól eltérő tulajdonsága miatt élénken érdeklődnek a szocialista és a többi országokból is a magyar „horak”, iránt.

a jelentős igény láttán a gyár kisz-szervezete védnökséget vállalt a világszintű gépet felett. a határidő betartásához ugyanis mintegy 200 különféle alkatrészt kell sürgősen elkészítenie a gyár kollektívájának. a védnökség segítségével még az idén el akarnak készíteni őt gépet.

a már elkészült prototípust a következő napokban szállítják a beremendi cement- és mészüzembe, ahol hegybontásra, mészrakodásra használják. /mti/

--

bb 3. pályázat új ifjúsági lakástípus kialakítására

i nn/tr szb hi

1971. november 16.

új lakótelep épül a xvi. kerületben, mátyásfüldön. a mintegy háromezer embernek otthont nyújtó városnegyed elsősorban a fiataloké lesz. a lakóterv - együttműködve a kisz budapesti bizottságával és az újonnan alakított ifjúsági lakásszövetkezettel - pályázatot hirdet a legmegfelelőbb, összkomfortos kisz lakástípus kialakítására, amelyet nemcsak a fővárosban, hanem később a vidéki építkezéseknél is hasznosítani lehetne és amely egyben jelentősen meggyorsítaná az ifjú házaspárok otthonhoz juttatását. a lakóterv felhívásához több mint száz fiatal építészmérnök, statikus és tervező csatlakozott, hogy elkészítsék a négy-öt személy számára legkényelmesebb, legotthonosabb lakástípust. mivel a új lakónegyed a fiataloké lesz, az illetékesek igyekeznek a legkisebb költségekkel kalkulálni. /a vállalat is 50 százalékos árkedvezményt bocsátja a jövőbeni lakók rendelkezésére az egész tervezés anyagát./ az új lakások előregyártott elemek felhasználásával, az úgynevezett „nagyblokkos”, építési módszerrel készülnek majd. /mti/

--

-2-

bb 4. két felújítás egy műsoron az erkel színházban - ritkán hallható operák budapesten

i nn/fk szb hi

1971. november 16.

két népszerű, ritkán hallható egyfelvonásos vigoperát újít fel november 19-én az erkel színház. donizetti: „a csengő”, című műve több mint félszázada nem szerepelt a hazai zenés színpadok műsorán, puccini: „gianni schicchi”,-jét pedig 1960. februárja óta nem adták elő nálunk. a jelentős felújítást békés andrás érdekes-művész rendezte, a diszketeket - vendégként - jánosa lajos, a jelmezeket szeitz gizella tervezi. a karigazgató: nagy ferenc. „a csengő”, főszerepeiben szecsődy iren érdekes-művészt, melis györgy kossuth-díjas kiváló művészt, lászló margitot, várhelyi endrét és külkey lászlót hallhatja majd a közönség. a vigoperát blum tamás fordította és dőry dénes vezényli.

puccini: „gianni schicchi”, című egyfelvonásos vigjátéka kerekes jános érdekes-művész karmester irányításával csendül fel az erkel színházi felújításon. a humoros játék főszereplői többek között: melis györgy kossuth-díjas kiváló művész, komlóssy erzsébet, korondy györgy és szabó róza. /mti/

--

bb 5. elszámolás helyett sikkasztott, devizával üzletelt - három évi szabadságvesztés

i bc/gg szb zs

1971. november 16.

hosszabb időn át elkövetett visszaélésekkel okozott kárt munkakörében makkai andrás, 26 éves budapesti lakos, a gyár- és gépszerelő vállalat valuta és export pénzforgalmi ügyintézője. bár nem volt munkaköri kötelezettsége, a vállalatnál kialakult hallgatólagos gyakorlat szerint nála nyújtották be külföldi kiküldetési elszámolásait - a megmaradt pénzzel együtt - az ndkba hosszabb-rövidebb időre kiutazott dolgozók. e bizonylatok alapján makkainak a tesco-nál három napon belül el kellett számolnia az utazásokról. az ellenőrzés hiányosságait kihasználva, rendszeresen megszegte ezt a kötelezettséget, a határidőt sokszor hónapokkal is túllépte, s voltak tételek, amelyekkel kapcsolatban végképp elmulasztotta az elszámolást. a korábbi tételeket rendszerint később átvett összegekből fizette be. az átvett pénzek jelentős részét eladta. egy időben szó volt arról, hogy makkait is hosszabb időre kiküldik az ndk-ba, a kinti elszámolási teendők betanítására. ezért kiutazó dolgozókkal 5000 márkát küldött ki a maga részére azzal, hogy ott ne vétellezzék be. erre az utjára azonban nem került sor, s ekkor úgy szerezte vissza a kiküldött pénzt, hogy újabb kiutazók ellátmányából 100-100 márkát levont azzal az indoklással, hogy azt odakint fogják megkapni a rendelkezésére álló összegből. végül is fény derült a visszaélésekre, - amelyeket a vizsgálat megállapításai szerint mintegy 9300 márkával kapcsolatban, 38 000 forint értékben követett el - s makkait munkahelyéről fegyelmi úton elbocsátották.

a központi kerületi bíróság makkai andrást - figyelembe véve, hogy korábban már megbüntették - három évi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte az okozott kár megtérítésére. /mti/

--

-3-

bb 6. camionban utazik a házinyul

i ba/tr-ju ie hgy

1971. november 16.

nemcsak a magyar pulyka és a hal kedvelt csemege külföldön, különösen a nagyobb ünnepek, karácsony és újév idején, hanem a magyar házinyul is. a terimpex vállalat már több mint tíz éve szállít külföldre házinyulat. az első évben mindössze 5 tonnányit exportáltak, idén exportjuk meghaladja a 6.000 tonnát.

csaknem tíz országba szállítanak házinyulat, a legtöbbet olaszországba és franciaországba. 1969-ig csak vágott nyul került külföldre, két éve kezdődött az élőnyul exportja, és ma a kivitel több mint kétharmada élő állat. az élőnyul exportértéke ugyanis jóval magasabb, és kereketesebb is, mivel a vásárlók elsősorban friss árut vásárolnak. a terimpex a karácsonyi és újévi ünnepek előtt számos nagy szállítmányt indít utnak külföldre. a tapsifülesek speciális camionokban utaznak. /mti/

--

bb 7. új betanulásban a rigoletto az erkel színházban

i nn/mm-ju zs -cz

1971. november 16.

november 24-én az erkel színházban új betanulásban kerül színpadra verdi népszerű remeke, a rigoletto. a főszerepekben albert miklóst, forgács juliát, ütő endrét, széki sándort, szeglet ferencet, valamint két főiskolást, németh gábert és polgár lászlót hallhatja a közönség. /mti/

--

bb 8. negyvenhét ifjú hegesztő a kisz kongresszus tiszteltetésére került

szakmai vetélkedők döntőjében

i nn/fk-ju zs -cz

1971. november 16.

negyvenhét ifjú hegesztő jutott be a szakmai vetélkedő budapesti döntőjébe, amelyet a kisz budapesti bizottsága szervezett az ifjusági szövetség VIII. kongresszusa tiszteltetésére. a továbbjutott versenyzők november 29-én írásbeli, december 4-én pedig szóbeli vizsgán adnak számot szakismeretükről, a precíziós munkák elsajátításáról. a hegesztőverseny első hat helyezettjét értékes pénzjutalomban részesítik. /mti/

- 4 -

KA

bb 9. monográfia tokaj-hegyalja hajdani borospincéiről

vid-ju -cz

1971. november 16.

a szőlészeti és borászati emlékeket gyűjtő tokaji helytörténeti múzeum érdekes kezdeményezést valósít meg. a baráti kör segítségével monográfiát készítenek hegyalja hajdani városainak - így többek között mádnak, tályának, tarcalnak, tolcsvának és abaujszántónak - borospincéiről számbaveszik, hogy egy-egy híres hegyaljai településnek jelenleg hány pincéje van, azoknak milyen a mérete, formája, páratartalma és hőmérséklete. az összeírást eddig tokajban végezték el. megállapították, hogy az egykori városban 184 pince van, amelyet löszbe vájva, vagy faragott kövekből alakítottak ki. a pincék alapterülete meghaladja a 16 ezer négyzetmétert és nagyobb részük a tartárjárás után, illetve az 1600-as években épült. találtak azonban ennél jóval korábbi pincéket is. a bemutatóban például az egyik lösztalajba vágott pince falán 1460-as évszám, egyházi és világi rajzok láthatók. ezt a pincét minden valószínűség szerint a hajdani pálos rend tartotta fenn. hegyalja volt városainak borospincéiről készült monográfiát, a tervek szerint, könyvalakban is kiadják.

--

bb 10. zágrábi diploma a 15 éves szebényi népi együttesnek

vid-ju -cz

1971. november 16.

az észak-baranyai szebény község országos hírű együttesének életében nevezetes események történtek ezekben a napokban, hetekben. a falu gazdag magyar néphagyományát életre keltő művészeti csoport a közelmúltban ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját. az együttes műsora színpadi táncokat és dalokat, valamint eredeti népi játékokat az együttes alapítója és vezetője, horváth istván gyűjtötte össze a falu segítségével. az elmúlt másfél évtized során legalább kétszáz alkalommal léptek fel itthon és külföldön színpompás népviseletükben a szebényi táncosok és dalosok. a 55 tagú tánckar, a 7 tagú zenekar és a 12 tagú menyecskekórus - az eddigi működésük elismeréséül - a napokban megkapta a „kiváló együttes”, kitüntetést. s mintegy ráadásul e rangos elismerésnek díszes kivitelű diplomát hozott a posta zágrábból szebénybe. az idejű hagyományos „smotra folklor”, elnevezésű nemzetközi néptáncfesztiválon a szebényi együttes képviselte hazánkat. a művészi csoport a „locsoló”, nevű husvéthétfői és a „vankostánc”, nevű lakosalmi népszokást mutatta be a horvát fővárosban. a fesztivált követő közönségsvadász eredménye alapján a zágrábi rendezőbizottság a szebényi népi együttesnek ítélte oda a v. „smotra folklor”, diplomáját. /mti/

--

- 5 -

KA

bb 11. a jövő telefonja

vid-ju ká hgy

1971. november 16.

veszprém megyében, ahol létrehozták hazánk első automatizált távbeszélő körzetét, felszerelték a több érmével is működő nyilvános használatu univerzális telefon készülékeket.

a kísérleti jellegű készülékek 1-2-5 és 10 forintos érmékkel működnek. ez a típus méltán nevezhető a jövő telefonjának, mert a helyi és távolsági beszélgetésekre az igénybevevő kívánsága szerinti időtartamig használható.

a készülék az automata által mért díjtarifák szerint jelzi, ha a befizetett használati idő lejárt. a telefonáló aki a rendelkezésére álló idő leteltével meg akarja hosszabítani beszélgetését, jelzésre további érme bedobásával megszakítás nélkül használhatja a készüléket. az automata ugyanis a „befizetett”, idő lejártá előtt 10 másodperccel jelzést ad a telefonálónak.

a nyilvános használatu modern készülék-típus első három példányát veszprémben, várpalotán és balatonfüreden szerelték fel. /mt1/

--

bb 12. anjou-kori freskók

vid-ju -cz

1971. november 16.

borsod megye északi részén, a tornai kősztyvidéken települt Szentandrási községben befejeződtek a helybeli római katolikus templom helyreállítását megelőző régészeti kutatások. a dr. valter ilona régész vezette ásatás nem várt eredményre vezetett. megállapították, hogy a hazánkban egyedülálló két kis félköríves, ikerszentélyes templom a 12. században épült. ezt a kis templomot a 14. században az anjou- királyok alatt bővítették. a falak vizsgálatára során a templom hajó keleti oldalán a középkori katolikus festészet kedvenc témájának, a szent kereszt megtalálásának művészetileg is egyedülálló ábrázolását fedezték fel. a korabeli freskón a kereszt egyik oldalán a hajdani mester szent ilonát, a második oldalán pedig constantínust ábrázolta, mindeketiőjüket jellegzetesen anjou-kori öltözetben, fejükön, liliumos koronával.

a templom műemléki helyreállítására jövőre kerül sor, amikor kibontják és konzerválják az értékes freskókat is. /mt1/

--

- 6 -

bb 13. napirenden a magánkisiparosok helyzete csepelen-
vb-ülés a XXI. kerületben

t -donszb hi

1971. november 16.

a csepeli magánkisiparosok általában kielégítik a lakosság igényeit. a kerületben ugyanakkor gondot okoz, hogy néhány szakmában - például a műszeriparban és a gépjárműjavításban - nem tudnak eleget tenni vállalásaiknak. ez pedig - mint a XXI. kerületi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén megállapították - azal magyarázható, hogy a kerületben az utóbbi esztendőben rohamosan megnőtt a gépkocsitulajdonosok száma és egyre több családnak van korszerű háztartási kisgépe, rádiója, televíziója. éppen ezért csepelen - mint bejelentették - a közeljövő egyik fontos feladata a tartós fogyasztási cikkek javításával foglalkozó kisiparosok számának a növelése.

a több mint 370 csepeli magánkisiparos nemcsak a helybeliek igényét elégíti ki, hanem jelentős részt vállal az exportra menő - főként kézműipari - termékek gyártásából is. az ülésen elismeréssel szóltak azokról a kisiparosokról, akik közmegegyezésre végzik munkájukat. viszont elmarasztalták azokat, akik az ipar engedélyt „meggazdagodási okiratnak”, tekintik: a hatósági okmány birtokában másokat megkárosítanak, illetve törvénytelen módon igyekeznek nagyobb jövedelemre szert tenni. ezért a tanács illetékes szakigazgatási szerve fokozott figyelemmel kíséri az ilyen kisiparosok tevékenységét: ellenőrizik, hogy vezetnek-e pénztárkönyvet, készítenek-e árvetést, stb. erre annál inkább szükség van, mert - mint megállapították - az utóbbi időben a szabálysértő kisiparosok száma emelkedett. csupán az idén eddig 14 kisiparos ellen kellett feljelentést tenni.

a végrehajtó bizottság felhívása alapján gondoskodnak a folyamatos ellenőrzés megszervezéséről, lebonyolításáról, s az előírások megszegésével szemben szigorúan eljárnak. /mt1/

--

zbb 14. gyermekváros épül miskolcon - új nevelőotthon esztergomban, debrecenben

iszó/mm szb hi

1971. november 16.

a gyermek - és ifjúságvédelmi hálózat korszerűsítéséről, továbbfejlesztéséről tájékoztatták az illetékesek az mti munkatársát. az egyik nagyszabású program: miskolcon, az egyetemváros mellett, mintegy 400 személyes új gyermekvárost építenek.

/folyt.köv./

8.20/szb

-7-

NA 80

bb 14. /gyermekváros ... 1. folyt./-s

az 50 milliós beruházással megvalósuló létesítmény 1974-ben készül el. jelenteg a földmunkát és az alapozást végzik. hamarosan új leánynevelő intézetet kap esztergom. a 150 személyes javító-nevelő intézmény valójában már elkészült, átadása azonban csak a következő év tavaszán várható, mert a dorog-esztergom között létesülő távfűtővezeték munkáival késlekednek, s az intézmény fűtését nem tudják megoldani.

ugyancsak ebben az évben adják át debrecen új, 200 személyes nevelőotthonát. az agrártudományi egyetem közelében épülő gyermekvédelmi intézményben már várhatóan a következő év elején megkezdődhet a munka. budapesten, a kutvölgyi úton építik fel a mozgássérültek új nevelőotthonát. a 86 millió forintos költséggel létrejövő komplex intézmény lehetővé teszi az orvosi és a nevelési feladatok ellátását egyaránt, emellett a mozgássérültek nevelésének képzését is megoldja.

korszerű otthont kapnak a gyengénlátó gyerekek is, a debreceni intézet 25 milliós költséggel 1972-ben készül el. az aszódi fiúnevelő intézet teljes rekonstrukciójához is hozzáfogtak, korszerűsítését várhatóan 3-4 esztendő alatt végzik el. /mti/

--

bb 15. feldolgozzák a népfrontmozgalom komárom megyei történetét

vid szb -cz

1971. november 16.

a komárom megyei népfrontbizottság elhatározta, hogy a népfront kongresszus alkalmából felkutatja, összegyűjti és kiadja a nemzeti összefogást reprezentáló legjelentősebb megyei események, törekvések dokumentumait. az anyagot eredeti okmányokból, sajtótermékekben megjelent híradásokból, aktivisták visszaemlékezéseiből állítják össze. a mozgalom általános fejlődésének, legjelentősebb fordulópontjainak bemutatása mellett foglalkoznak többek között a réteg-politikai módszereknek, a munkás-paraszt szövetségnek az alakulásával, a kulturális tömegmozgalmak kiteljesedésével. a feldolgozott anyagban helyet kapnak a község és várospolitika eredményei, a békemozgalmat, a nemzetiségi kérdéseket és a demokráciát fejlődését előmozdító kezdeményezések is. /mti/

--

8.25/szb

-8-

NA-855

bb 16. tájszoaba szentesen

vid szb -cz

1971. november 16.

a szentesi háziipari szövetkezet bercsényi utcai épületében egy mult századbéli parasztszobát rendeztek be. a helyiségben a buboskemence mellett megtalálhatók a tájra jellemző több mint száz éves faragott, festett butorok, lócák, sarokpadok, különféle szekrények. a fekvőhelyen tornyosuló himzett huzatokban levő ágynemüket a szövetkezet dolgozó társadalmi munkában készítették. a szobában található használati tárgyak, famozsarak, rokkák, a falakat díszítő cserépedények szintén a régi alföldi parasztházak belső hangulatát idézik.

a tájszoba előterében külön vitrinekben bemutatják a szentesi háziipari szövetkezetben készülő zsűrített népművészeti termékeket, szőtt, himzett terítőket és egyéb ruházati cikkeket. /mti/

--

bb 17. takarmány draszté a juhok „étlapján,,

vid szb -cz

1971. november 16.

megváltozik a bakonyi juhok téli étlapja: a városi állami gazdaság 10,000 darabos juhállományának tápanyagduz takarmányát granulált formában „tálalják,, a gazdaságban, ahol a bakonyi fennsíkok több ezer holdas legelőjét a nyári időszakban jól hasznosítják, télen gondot okoz a megfelelő minőségű takarmányozás. a hegyvidéki takarmányföldek termését a legkorszerűbb módszerek ellenére is évente félmillió forintos tápérték veszteséggel takarítják be. a takarmányból vett minták laboratóriumi vizsgálatai arról vallanak, hogy a vitamin és keményítő érték a gyakori esőzések és napfény hatására szembetűnően csökkent. ezen a vidéken többnyire a kukorica sem érik be, ezért ezt a takarmányövényt jobbára silóként hasznosítják.

a tápérték veszteség csökkentésére ezekben a napokban meglehetősen szűrt berendezést szerelnek fel. a zölden betakarított lucernát, lóherét és siló kukoricát - amelyet előzőleg apróra vágtak vagy őröltek - draszté formára préselik össze.

a granulált takarmány - amellett, hogy tápértékben gazdagabb - a hagyományos etetési módhoz képest jóval kisebb veszteséggel használható fel.

a téli időszak korszerű takarmányfelhasználási módszerével az állami gazdaság számottevően tudja serkenteni a szaporulati arányt és a gyapju minőségét. /mti/

--

8.35/szb

-9-

955

bb 18. virággporral dúsított gyümölcskrémek

vid szb -cz

1971. november 16.

virággporral dúsított gyümölcskrémeket készítenek a bajai hűtőházban. az ujdonság - amely az egészségesebb táplálkozást szolgálja, - izletes és kitűnő tápszernek bizonyult. élettani hatását kórházban tanulmányozták. fogyasztása jó hatással van a terhes anyákra, csecsemőkre, a szervezetenként leromlott egyénekre. a virággpor eddig még nem tisztázott vitaminanyagokat tartalmaz, amelyet az emberi szervezetre regenerálón, fiatalítóan hatnak. a száraz virággpor, amely a méhek mellékterméke, különböző gyümölcskrémekbe keverik. jelenleg sárgabarack és földieper krémet dúsítanak vele. a dózis változó, lehetőleg úgy alkalmazzák, hogy a gyümölcsíz jellege maradjon meg. néhányféle virággpor, mint például a hársnak, rendkívül erős az illata, s túlzottan kiérzik a készítményekből. a virággpor felhasználása orvosok, orvos-biológusok bevonásával történik. a kísérlet befejezése után közfogyasztásra is gyártanak virággporos gyümölcskrémeket, a szervezet ellenálló képességéhez szükséges vitaminos „tápok”, a már ismert, néhány forintért forgalomban levő gyümölcszettekben, krémekben keverve hozzák forgalomba. /mti/

bb 19. szökik a melegvíz

1 pr/mm sbhgy

1971. november 16.

Jóideig fűtés nélkül maradt sokszáz lakás a kőbányai városközpontban, a Kada utca környékén és a József Attila lakótelepen: kisebb hiba miatt leállt a „melegközpont”, a Bihar uti hőerőmű. a szerelők ugyan hamarosan orvosolták a bajt, megindították a fűtést, a műszerek azonban ismét jeleztek: szökik a melegvíz. a vezetékeken végigfutó nyomáshullám feltételezhetően több helyen is utat nyitott a víznek, nem is kevésnek, óránként mintegy 25 köbméternyinek. a távfűtő művek szakemberei kedden délelőtt nekiálltak a vezetékvizsgálatnak, méterről-méterre ellenőrzik a csőrendszereket. /mti/

9.53/szb

--

-10-

NA 1005

bb 20. szegedre készül a lengyel slask állami ének- és tánc-együttes

vid-ká szb hgy

1971. november 16.

papp gyula, a szegedi tanács elnökhelyettese, a fesztivál intéző bizottság elnöke és horváth Mihály, a játékok igazgatóhelyettese többnapos látogatást tett Lengyelországban. megbeszélést folytattak a koseciben működő slask együttes vezetőivel, majd varsóban a lengyel interkoncert képviselőivel. a megbeszélések eredményeként a slask állami ének- és táncegyüttes a jövő év nyarán szegedre látogat, ahol a szabadtéri játékok programjában augusztus 18- és 20-án mutatja be műsorát.

a lengyel együttes a sziléziai népi énekek és táncok külföldön is jólismert propagálója. legutóbb a skandináv országokban vendégszerepeltek. /mti/

--

bb 21. műszer kiállítás kaposvárott

vid-ká szb hgy

1971. november 16.

kedden kaposvárott megnyílt a Ganz Műszer Művek és a Műszeripari Kutató Intézet gyártmányainak kiállítása. a mész színházában villamos- és hőtechnikai műszereket, villamosági fogyasztásmérőket, kapcsolókat, jármű- és szervizműszereket, légnedvességmérő és gázveszélyt jelző készülékeket mutatnak be. a kiállítás alkalmából gyártmányismertető előadások hangzanak el. /mti/

--

bb 22. szabolcsi alma braziliába

vid-ká szb hgy

1971. november 16.

13 kamiont raktak meg különlegesen csomagolt szabolcsi starting almával, s indítottak utnak braziliába. egy-egy hűtő kamionban 180 mázsa almát szállítanak a hamburgi kikötőig, ahonnan hajóval továbbítják a szállítmányt rendeltetési helyére. szabolcsból ez az első almaszállítmány, amelyet a tengerentúlra küldenek és az év hátralévő részében még hatvan-hetven vagonnyit továbbítanak.

/folyt.köv./

10.25/szb

-11-

NA 1110

bb 22. /szabolcsi alma... 1. folyt./-szb

a hungarofrukt nyiregyházi kirendeltségének működési területéről - szabolcs, hajdu és borsod megyékből - eddig 13,500 vagon almát exportáltak, jórészt a szovjetunióba és a szocialista országokba. a szovjetunióba 9,500 vagon almát szállítottak. a kórházakban még több mint 3,000 vagon almát tárolnak. jelenleg a szovjetunióon kívül finnország, az nszk és anglia részére készítenek elő újabb szállítmányokat. /mti/

bb 23. halálos közlekedési balesetek

1 pr/mm szb hgy

1971. november 16.

szabálytalanul kanyarodott tehergépkocsijával vajda gyula 44 éves gépkocsivezető és sellye községben elütötte a vele szemben szabályosan haladó borissza jános 23 éves motorkerékpárost. borissza a helyszínen meghalt, a gázoló tehergépkocsivezetőt előzetes letartóztatásba helyezték.

a megengedettnél gyorsabban, figyelmetlenül vezette motorkerékpárját ifju madarász jános 22 esztendő s lakatos, s alsóvadász és homrogd között egy fának ütöközött. sérüléseibe a helyszínen belehalt.

ittasan, figyelmetlenül vezette motorkerékpárját karasz imre 29 éves mártély-tanyai lakos, s hódmezővásárhely és szentes között elütötte az uttesten szabályosan közlekedő szemerédi istván 68 éves nyugdíjast. az idős ember a helyszínen meghalt, karaszt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

ittasan vezette tehergépkocsiját uhlik jános istván 24 éves budapesti lakos, s halásztelek határában nekiütöközött egy kivilágítatlan lovaskocsinak. a kocsi hajtója, szuhí sándor 36 éves alkalmi munkás a kórházba szállítás közben meghalt. uhlikot őrizetbe vették.

nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette tehergépkocsiját nagy ferenc 38 éves várpalotai lakos, s berhida és küngös között elütötte a szabálytalan helyen haladó molnár sándor 80 éves berhidai nyugdíjast. molnár a kórházba szállítás közben meghalt, a gépkocsi vezetője ellen eljárást indítottak. /mti/

10.37/szb

-12-

NA 1115

bb 24. a villamos berendezés és készülék művek legnagyobb egységévé fejlődik a kaposvári villamossági gyár

vid-ká szb hgy

1971. november 16.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a villamos berendezés és készülék művek kaposvári gyárának fejlesztési tervéről tárgyalt. a gyár fejlődését elemezve megállapították, hogy a kezdeti nehézségek ellenére a termelési árbevétel egyenletesen felfelé ivel. a megye egyik legfiatalabb ipari üzemében, ahol vasöntvényeket, fémtömlőket, transzformátorokat, kis- és nagyfeszültségű készülékeket, valamint vezérlő berendezéseket gyártanak - a termelési érték a negyedik ötéves terv végére a tavalyi 340 millió forintról 640 millió forintra emelkedik. az export csaknem négyszerese lesz a tavalyinak. a kaposvári gyár a negyedik ötéves terv során termelési volumen, foglalkoztatott létszám és eredményesség tekintetében a villamos berendezés és készülék művek legnagyobb egységévé fejlődik. egyidejűleg a gyártmánystruktúra is átalakul, új, korszerű termékek gyártását kezdik meg. /mti/

bb 25. dr. csikós nagy béla párizsba utazott

1 sl/mm szb ie

1971. november 16.

dr. csikós nagy béla kedden párizsba utazott. a kolléga délfrance-ban előadást tart az „egyenlő és egyenlőtlen nemzetközi árucseré”, témakörben szervezett konferencon. a nemzetközi közgazdasági társaság végrehajtó bizottságának tagjaként meglátogatja a társaság párizsi irodáját és tárgyalásokat folytat luc fauvel professzorral, a társaság főtitkárával. /mti/

11.50/szb

NA 1200

-13-

bb 26. indiából már megérkezett - nyékládházáról még késik az ózdi kohók téli alapanyag szükséglete

vid-kz szb hgy

1971. november 16.

az ózdi kohászati üzemek nagy körültekintéssel készült fel a téli hónapokra. elsősorban arra törekedtek, hogy a zord, hideg napokra a vas és acélgyártáshoz szükséges alapanyagokból megfelelő készleteket gyűjtsenek. e munkát már a nyári hónapokban megkezdték de még ezekben a napokban is egymás után futnak be a rakományok. közülük sok nagy távolságról, például braziliából és indiából érkezik a Lengyelországi kikötőkbe, onnan pedig vasuton ózdra. a külföldi szállítmányok pontosan a kért határidőre futnak be, s így különösen feltűnő, hogy a lényegében szomszédos nyékládházai kavicsbánya szállítási nehézségek miatt már 400 köbméter adalékanyaggal „tartozik”, a kohászatnak. a kavicsot a kohók záró masszájának elkészítéséhez használják.

gondoskodás történt arról is, hogy a hideg időben a gyárban tárolt anyagok ne fagyjanak össze. az ércet és más nedvességet felvevő anyagokat az átrakodóállomásokon rizs pelyvével és apróra tört mésszel keverik, a kokszt és külföldi ércek egyrészt pedig fóliasátor alatt tárolják, hogy megvédjék az esőtől, a hótól és a fagytól. /mti/

--

bb 27. óránként négyezer csirke - új üzembrésszel bővült a győri baromfifeldolgozó vállalat

vid-kz szb -cz

1971. november 16.

fokozódik a baromfitartási kedya kisalföld termelészövetkezeteiben, állami gazdaságaiban. néhány évvel ezelőtt még csupán 300, az idén már 800, jövőre pedig 1050 vagon baromfit szállítanak a győri baromfifeldolgozó vállalatnak. a hatalmas mennyiségű szárnyast a győri vállalat régi berendezéseivel már nem képes feldolgozni. az ezzel összefüggésben megkezdett rekonstrukció első eredményeként kedden egy 22 millió forintos költséggel kialakított új üzembrészben kezdődött meg a munka. az új üzembrész gépsorai óránként négyezer csirkét, vagy háromezer tyukot, illetve ötszáz kővér libát, vagy nyolcszáz pulykát dolgoznak fel valóban korszerű körülmények között. /mti/

--

12.40/szb

-14-

NA 1310

bb 28. kiadható: 19 h!

Lengyel gyermekrajz kiállítás

szb -cz

1971. november 16.

nyílt kedden este a fővárosi művelődési ház kiállító termében. a lengyel óvodások mintegy kétszáz képpel szerepelnek a tárlaton. dr. Stanisław A. Sochacki, a lengyel kultúra igazgatója nyitotta meg a kiállítást. /mti/

--

bb 29. új szálloda nyíregyházán

vid-kz szb -cz

1971. november 16.

elkészült, s kedden bemutatták a sajtó képviselőinek nyíregyháza új szállodáját, a hotel szabotcsot. a régi szabotcs szálló közvetlen szomszédságában épült 30 millió forint költséggel. a külsőre is tetszetős, távfűtéssel, légkondicionáló berendezésekkel ellátott ötszintes szállodában 49 kétágyas, 26 egyágyas szoba, két, száz személyes étterem, külön presszó és bár várja a vendégeket. a hallban játékbolt működik, de különféle szolgáltatásokra - tisztításra, vasalásra, kehérnemű mosásra, kölcsönzésre - is van lehetőség. /mti/

--

bb 30. 730 000-nel több sertés, mint tavaly ilyenkor - egyenletes forgalom az állatpiacokon

i jf/gg szb ie

1971. november 16.

kedvező a sertésstenyésztés helyzete, nyugodt és egyenletes az állatpiacok forgalma - ez állapítható meg az állatforgalmi és husipari vállalatok őszi jelentéseiből.

a legutóbbi - október 30-1 - állatszámítás adatai szerint a sertésállomány 731 000-nel, a kocaállomány pedig ötezerrel nagyobb, mint az elmúlt év azonos időszakában volt. mindez azt bizonyítja, hogy eredményesek voltak azok a korábbi intézkedések, amelyekkel lényegesen kedvezőbb anyagi feltételeket teremtettek a sertésstartáshoz, nemcsak az állami és a termelészövetkezeti gazdaságokban, hanem a háztájiban is.

/folyt.köv.

12.45/szb

-15-

NA 1315

bb 30. /730 000-rel több... 1.folyt./-szb

a november eleji, illetve közepi állatpiaci helyzetnek azért tulajdonítanak fokozott jelentőséget, mert ilyenkor dől el, hogy az állattartók vállalkoznak-e a hizlalásra, a fiatal állatok felnevelésére, vagy pedig igyekeznek „megszabadulni”, tőlük. az idej tapasztalatok az azt bizonyítják, hogy nincs szó azutóbbi tendenciáról: az állatpiacokon nyoma sincs a „tulkinálatnak”, „normális és kiegyensúlyozott a felhajtás, és a felvásárlás is hétről-hétre arányban van a kínálattal.

két héttel ezelőtt összesen 27 400 malacot kínáltak eladásra, 18 000 talált gazdára, ebből az állami felvásárlás keretében 3 800 volt. süldőből országosan 10 000-et hajtottak fel, haterzet adtak el, ebből 1 500-zat az állatforgalmi és husipari vállalatok vásároltak meg. a felvásárlásoknál érdekes helyzet alakult ki: a malac- és a süldőárak általában magasabbak annál, mint amit az állami vállalatok hivatalosan ígérnek az állatokért, így az állami felvásárlás csak akkor tud „beavatkozni”, a szabadpiaci forgalomba, ha olyan árajánlatot kap, amely számára elfogadható, tehát a malacoknál kilogrammonként nem nagyobb 30 forintnál, süldőknél pedig 24-26 forintnál. jelenleg azonban az árak 28-36 forint körül alakulnak, ami azt jelenti, hogy az állatok lényegében az állattartók között cserélnek gazdát. azokon a vidékeken, ahol „szóhoz jutnak”, a vállalatok, tehát az eladók elfogadják az állami felvásárlás árajánlatát, ott hétről-hétre nagyszámu malac és süldő kerül a vállalatok tulajdonába. a felvásárolt állomány legnagyobb részét termelőszövetkezetekbe és állami gazdaságokba irányítják. augusztus 15-e óta csaknem 80,000 süldőt kaptak ilymódon a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok és az áfészek. az állatok „fogadásában”, úgy teszik érdekeltté a nagyüzemi gazdaságokat, hogy a magyar nemzeti bank hiteleket biztosít a hizlaláshoz, e a hitel állatonként általában ezer forint. az ugynevezett bérhizlalás iránt is egyre nagyobb az érdeklődés: a tsz-ek és az állami gazdaságok kétézer állat „felnevelésére”, kötöttek szerződést a vállalatokkal, amelyek a süldőt és a takarmányt adják, cserébe munkaerőt és épületet, hizlalást biztosít a közös gazdaság, amely az elszámolásnál a súlygyarpodás arányban részesül a nyereségből.

a november közepi tapasztalatok szerint a szabadpiaci takarmányforgalom az ország nagyobb állattartó vidékein általában kielégítő; szemestakarmányban sehol sincs hiány, a tápokból azonban többre lenne szükség. a gazdaságokban is elegendő takarmányt tárolnak az átteleltetéshez, illetve a hizlaláshoz. lényegében a kedvező takarmányellátás is hozzájárul ahhoz, hogy a sertésenyésztés jelenlegi helyzetéből egyenletes megfelelő téli belföldi ellátásra lehet következtetni. /mti/

12.55/szb

-16-

NA 1320

bb 32. időjárásjelentés

szb -cz

1971. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti november 16-án kedden 13 órakor:

enyhe éjszaka

grönlandon és izlandon keresztül körülbelül 3 000 kilométer széles sávban rendkívül hideg levegő indult el nagy sebességgel európa felé. vonulását hózáporok, viharos szél és erős hőmérsékletcsökkenés jelzi. ma reggel 6 órára a hideg első hulláma már a brit szigetek északi részéig jutott el. a hideg előtt európa felett nagy mennyiségű meleg levegő halmozódott fel. a talajt összefüggően borító felhőréteg miatt hatásazonban nem érvényesülhet teljes mértékben. ha a hideg jelenlegi sebességét teljes mértékben megtartja, a következő 36 óra utolsó szakaszában a kárpát medence időjárására már hatást gyakorolhat.

hazánkban hétfőn változóan felhős idő volt. kedden hajnalban az északi megyék néhány helyén kisebb eső esett. mennyisége reggel 7 óráig sehol sem haladta meg az egy millimétert. a legmagasabb nappali hőmérséklet 7-12 fok között volt. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a késő esti órákban állt be. az éjszaka megindult melegbeáramlás hatására az éjjeli óráktól kezdve a hőmérséklet emelkedett. 11 órakor 3-9 fok közötti értékeket mértek. főként az ország északi részén néhány helyen esett az eső.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 5,3 fok volt, a százéves átlagnál 0,3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, mérsékelten süllyed.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párás idő, szórványosan előforduló esővel. mérsékelt, időnként élénk délnyugati, nyugati szél. enyhe éjszaka. a hőmérséklet kedden és az éjszaka folyamán tovább emelkedik, szerdán egész napon át 7-12 fok között lesz.

a duna vizállása budapestnél: 108 centiméter. /mti/

13.13/szb

NA 1320

-17-

bb 31. kenyérgyár épült egerben

vid szb -cz

1971. november 16.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben tartott ülésén a sütőipar fejlesztésére vonatkozó határozat végrehajtásának eredményeiről tanácskozott. a beterjesztett jelentés hangoztatta, hogy az utóbbi három évben többirányú intézkedés történt a sütőipari üzemek fejlesztésére, az ellátás megjavítására. mintegy 30 százalékkal növelték a termelőüzemek kapacitását. számos termelőszövetkezet részére engedélyezték sütőüzem létesítését. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a többszektoruság kedvezően hatott az ellátásra, lényegesen javult heves megyében a kenyér minősége, csökkentek a minőségi panaszok. péksüteményekből mintegy 22 százalékkal termelnek többet, mint három évvel ezelőtt. a kenyérellátás korszerűsítésére lényeges változást hoztak létre a kereskedelmi hálózatban is: sütőipari termékek árusításával jelenleg már 50 szakbolt foglalkozik a megyében, ezek többsége az utóbbi három évben létesült.

a végrehajtó bizottság helyt adott annak a panasznak, hogy a sütőüzemek korszerűsítése így sem tartott lépést a gyorsan növekvő igényekkel, különösen sok a mulasztás az üzemek szociális ellátottságában és a szakemberképzésben. ennek figyelembevételével a negyedik ötéves tervben az eddiginél fokozottabb ütemben fejlesztik a sütőipari hálózatot heves megyében. a hálózatfejlesztésre a ervidőszakban csaknem 90 millió forintot költenek és ennek az összegnek több mint felét összesen 47 millió forintot a megyei tanács saját erőforrásaiból biztosítja.

egerben 46 millió forintos költség előirányzattal megkezdtek a megye legkorszerűbb kenyérgyárának építését, amely már önmagában is kedvező lehetőséget nyújt az igényesebb kenyérellátás kielégítésére. szövetkezeti sütőüzemet kap majd heves nagyközség és parád is. ezentúl számos üzem korszerűsítésével fejlesztik majd a falvak egyenletesebb és kedvezőbb kenyérellátását. /mti/

--

13.17/szb

N4 13³⁰

-18-

bb 33. elhunyt tallós endre színművész

t szb/mm szb -cz

1971. november 16.

tallós endre színművész, a madách színház tagja kedden rövid szenvedés után elhunyt. 47 esztendő volt. a madách színház saját halottjának tekinti. temetéséről később intézkednek.

x x x

a madách színház kitünőepizódistája, karakterszínésze kisebb megszakításokkal több mint két évtizede volt tagja a társulatnak. több vidéki színházban is sikeres szerepelt. 1950 decemberében tett tanúságot először a színpadon remek jellemformáló készségéről: a madách színház ilja golovin című szovjet darabjának premierjén. emlékezetes alakításaként tartják számon egy-egy figuráját a nem magánügy, a tévedések vigjátéka, a svejk a második világháborúban, a farkasok és bárányok című darabokban. a pillantás a hidról című miller-darab ügyvédjét uray tivadar halála után ugyancsak ő alakította. sokan emlékeznek a liliumfi-ban megformált pincér szerepére, amelyet darvas ivánnal felváltva játszott.

a színház jelenlegi repertoárdarabjai közül az éjjeli menedékhelyben, az oedipus királyban és a hermelinben szerepelt. /mti/

--

bb 34. kis-számító gépek a belkereskedelm szolgálatában

t kf/kf szb -cz

1971. november 16.

a kereskedelmi ügyvitelgépesítés és adatfeldolgozás elterjesztésére, fejlesztésére irányuló tevékenységükről tájékoztatta a sajtó képviselőit kedden dr. hegedűs andrásné, a kerinforg, a belkereskedelmi ügyvitelszervezési és információfeldolgozási intézet igazgatója.

az intézet három éve egy közepes teljesítményű számítógéppel 20 nagykereskedelmi, illetve tejipari vállalat adatait dolgozza fel. naponta több száz ezer adat kerül a berendezésbe, amely pontos információkat szolgáltat az intézetet megbízó kereskedelmi vállalatok részére. az intézet ilyenirányú tevékenysége iránt olyan nagy az igény, hogy meglévő gépek kapacitása már nem elegendő. az sem segít a helyzeten, hogy más számítóközpontokat is igénybe vesznek. ezért - minisztériumi határozatra - várhatóan 1972-ben 1973-ban egy újabb nagy teljesítményű gépet vásárolnak, a következő tíz évben pedig létrehozzák az országos belkereskedelmi számítógép hálózatot.

/folyt.köv./

13.35/szb

-19-

N4 13³⁰

bb 34. /kis-számító gépek... 1. folyt./-szb

erre a célra - telkintve hogy a kiskereskedelmi vállalatok hálózata szétszórta, 35,000 üzlet és 17,000 vendéglátóüzem adatait kell feldolgozni, - a legmegfelelőbbnek a kis-számítógépek látszanak. a berendezések kiválasztására a legnevesebb külföldi cégekkel együttműködve előadás- és bemutatósorozatot rendeznek. kedden kezdődött az első, a nyugatnémet ncr cég, háromnapos szimpóziuma, amelyen mintegy 200 kereskedelmi vállalat képviselői vesznek részt, megismerik a cég kínálatát, azokat a lehetőségeket, módszereket amelyeket a berendezések nyújtanak. Legközelebb egy svájci majd egy japán vállalat mutatja be és ismerteti ezeket a számítógépeket, amelyek a magyar belkereskedelem adatfeldolgozásának automatizálásánál reálisan számításba jöhetnek. /mti/

--

bb 35. a polgári védelem az egész társadalmat érintő, össznépi feladat - tájékoztató és bemutató a budapesti képviselőcsoport részére.

t vt/tnészb zs

1971. november 16.

a polgári védelem budapesti parancsnoksága és a hazafias népfront budapesti bizottsága kedden tájékoztatóra és bemutatóra hívta meg a budapesti képviselőcsoportot. a találkozó programja reggel a városházán kezdődött, ahol szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, a polgári védelem budapesti parancsnoka köszöntötte az összejövöket. ezt követően dr. gál ferenc ezredes, a polgári védelem budapesti törzsparancsnoka tartott tájékoztatót a képviselőknél.

beszámolt arról, hogy a polgári védelem a háttország védelmének szerves része. alapvető feladatainak megoldásával - háború esetén - jelentősen csökkentheti az ország lakossága, valamint az élet fenntartásához szükséges anyagi javak veszteségeit. a sokrétű, szerteágazó polgári védelmi feladat csak a politikai, gazdasági szervek összehangolt tevékenysége, az egész lakosság bevonása útján oldható meg.

/folyt.köv./

13.40/szb

-20-

N 135

F!

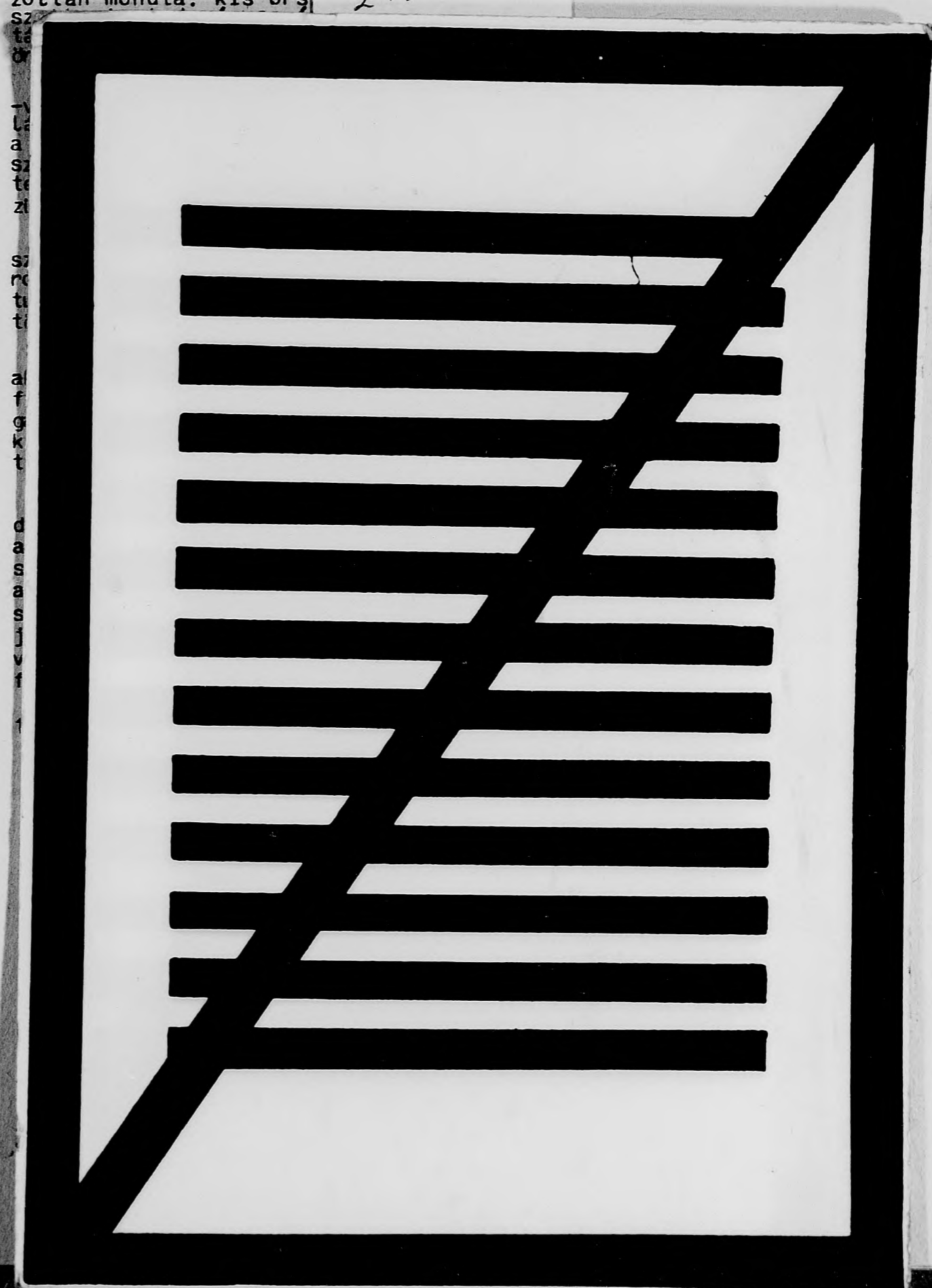
Miauy.

nov. 16.

21-36 old.

bb 56. / elutazott....

nemrég elhunyt nagy mu-
zoltán mondta: kis orsz-

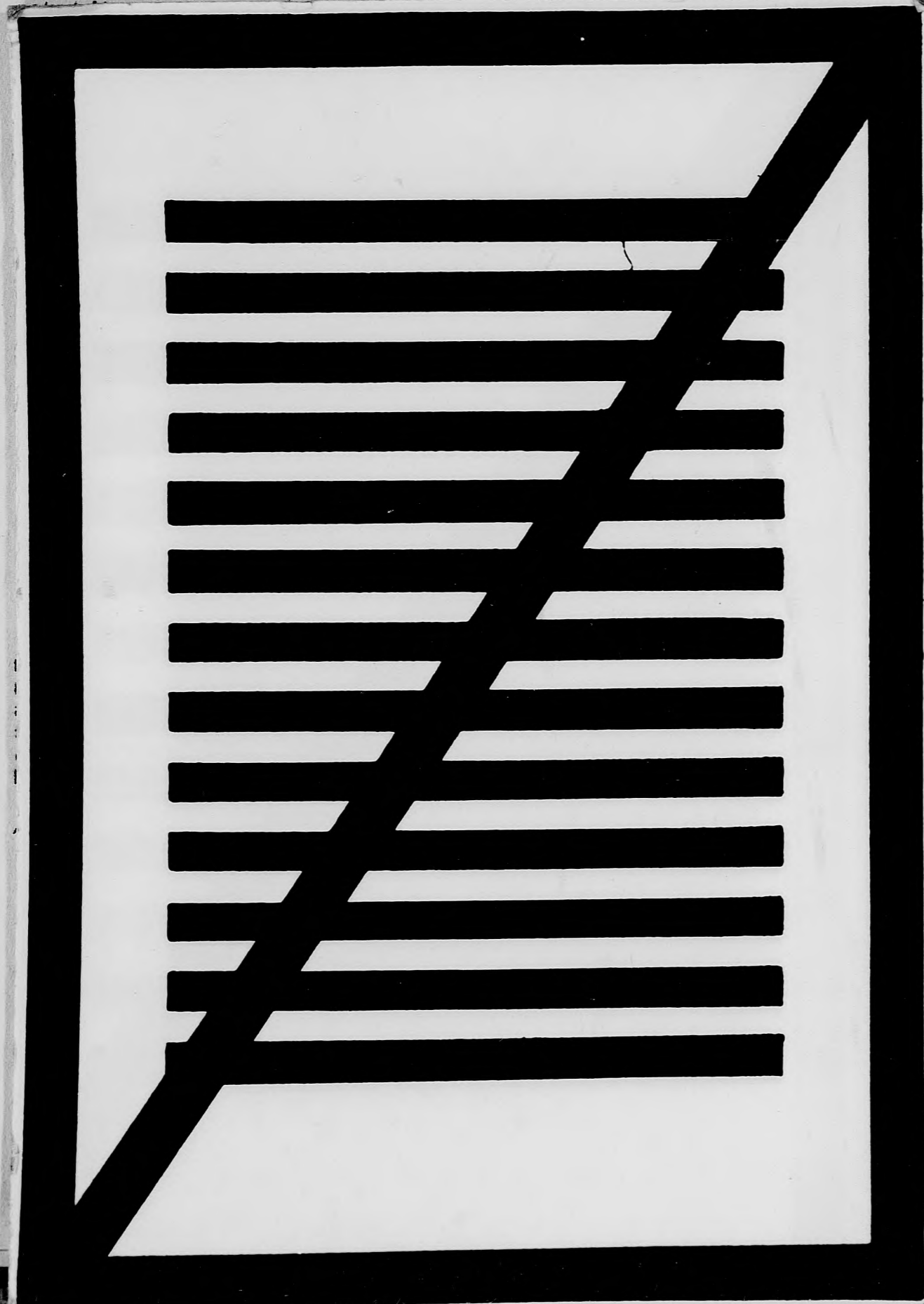
F!
Hiany.
nov. 16.

bb 34. /kis-számító gépek.

erre a célra - telkint
latok hálózata szétszórt, 35,
adatait kell feldolgozni, -

21-36 old.

edelmi válla-
vendéglátóüzem
a kis-számítógé-

bb 56. / elutazott.....2.folyt/ny

nemrég elhunyt nagy muzsikuskunk, kodály
zoltán mondta: kis ország létünkre
szellemi, tudományos értékeket expor-
táló ország vagyunk. - mi erről az
ön véleménye?

- egyetértek kodály zoltánnak ezzel a véleményével
-válaszolta rudberg professor. - egyébként legutóbbi itteni
látogatásom alkalmából szerencsém volt személyesen találkozni
a nagy magyar zenésszel. ez a találkozás nagy élményt jelentett
számomra. magyarország földrajzi méreteit és a lakosság számát
tekintve kis ország, de ha tudományos erőit és eredményeit néz-
zük, valóban nagyhatalom a tudomány terén.

- azok közül a külföldön élő magyar tudósok közül, akiknek
személyesen is sokat köszönhetek, elsőként felejtethetlen taná-
romat és barátomat, riesz marcellt említhetem, aki a matematikai
tudományok svédországi oktatásában egészen kimagasló szerepet
töltött be.

- ugyancsak magyar származásu volt hevesy györgy professor,
aki a rádiókémiában és wigner jenő professor, aki az elméleti
fizikában elért eredményeiért nobel-díjat kapott. mostani látó-
gatásom alkalmával a magyar tudományos akadémián több olyan
kiváló tudóssal találkoztam, akikre mindig szeretettel és tisz-
telettel gondolok.

- és végül : magyar származásu tudós az idei fizikai nobel-
díjas, gábor dénes professor is. a holográfia megteremtésével
a képrögzítésnek olyan új elvét hozta létre, amelynek alkalmazá-
sával lencsék nélkül a tárgyakat nemcsak sík lapon és egyetlen
aspektusból lehetséges ábrázolni, hanem a maguk teljes való-
ságában, térbeli elhelyezkedésében, különböző szögből nézve tud-
juk őket érzékelteni. ez pedig rendkívül jelentős tudományos
vívmány, valóban forradalmi lépés a fizika fejlődése terén -
fejezte be nyilatkozatát rudberg professor. /mti/

16.30/ny

Tó1725

-37-

bb 57. az automatizálás hazai bázisa egerben - huszéves az egeri finomszerelvénygyár

vid/kz/ny - la

1971. november 16.

kedden egerben a technika hazában megnyitották a fennállása 20 éves jubileumát ünneplő egeri finomszerelvénygyár kiállítását. kócza imre, a gyár vezérigazgatója ez alkalomból tartott előadásában rámutatott, hogy az egerből hat kilométerre fekvő bükk-aljai kopárosra telepített üzem 2 évtized alatt a környék legkorszerűbb gyárává fejlődött. a környék lakosságának életét is formálta, a szomszédos községek lakosságának számottevő része itt talált munkaalkalmat és jó megélhetést. a gyár profilja az 1960-as évek elején alakult ki. akkor rendezkedtek be nagypontosságú, magas műszaki kultúrát igénylő termékek, köztük kompresszormok és olajsabályozók gyártására. a svéd mechman céggel 1967-ben kialakított kooperációval megteremtődött az automatizálás hazai bázisa. az egeri finomszerelvénygyár a mechman kooperáció keretében lebonyolított kereskedelmi tevékenységre önálló export jogot kapott.

az egeri finomszerelvénygyár gyors fejlődését mutatja, hogy 1955-ben még csak 70 millió volt az árbevételük, 1971-ben viszont már több mint 600 millió forint lesz. a termelés felfutást az utóbbi két évben 100 százalékban a termelékenység növekedésével biztosították. /mti/

bb 58. sopronban befejeződött az óvoda-pedagógiai tanácskozás - új óvoda-pedagógiai tankönyvet adnak ki

vid/fm/ny la

1971. november 16.

a soproni óvónőképző intézetben kétnapos országos tanácskozást rendezett - mintegy 50 pedagógiaszakos oktató részvételével - a művelődésiügyi minisztérium pedagógusképző osztálya. a szakmai tanácskozás kedden babodi bélának az óvónőképző intézet pedagógiai és pszichológiai szakbizottsága elnökének záróbeszédével ért véget.

a tanácskozás jelentőségét növelte, hogy a téma tudományos fejlesztésében és gyakorlati munkájában résztvevő szakemberek először foglalkoztak ilyen szinten az általános pedagógián belül speciális feladatokat jelentő óvoda-pedagógia kérdéseivel. a soproni szakmai tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy az óvoda-pedagógiai oktatás színvonalának előbbrevitele érdekében a legsürgősebb feladat a korszerű igényeknek minden tekintetben megfelelő, új tankönyv kiadása. a vita tapasztalatainak felhasználásával rövidesen megjelenik az új tankönyv, amely a jelenlegi, két évtizede használt és elavult segédkönyvet pótolja.

/mti/
16.48/ny

-.-
-38-

bb 59. az opus pacis intéző bizottságának és az országos béketanács katolikus bizottságának ülése

gk/ny zs la

1971. november 16.

az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága kedden ülést tartott, amelyen részt vett dr. ijjas józsef kalocsai érsek, a katolikus püspöki kar, az opus pacis és az országos béketanács katolikus bizottságának elnöke, a püspöki kar több tagja, továbbá az opus pacis intéző bizottságának és az országos béketanács katolikus bizottságának tagjai.

dr. ijjas józsef érsek megnyitójában röviden megemlékezett a római püspöki szinódusról, majd dr. beresztóczy miklós c. prépost, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára tartott beszámolót az 1971. évi papi békemozgalmi munkáról és a további feladatokról. utána dr. timkó imre, a budapesti hittudományi akadémia dékánja, az opus pacis ügyvezető igazgatóhelyettese adott összefoglaló tájékoztatót az opus pacis és az országos béketanács katolikus bizottságának nemzetközi tevékenységéről. a beszámolót és a tájékoztatót a résztvevők egyhangulag elfogadták, majd az ülés dr. ijjas józsef érsek zárószavával ért véget. /mti/

bb 60. magyar hanglemezsziker párizsban

i nn/gk/ny zs la

1971. november 16.

az 1971. évi arany orfeusz-díjjal tüntették ki párizsban a magyar hanglemezgyártó vállalat liszt-sorozatának legújabb kiadványát, a három lemezen megjelentetett teljes krisztus-oratóriumot. a kitüntetés annál is figyelemre méltóbb, mert liszt műve most jelent meg először hanglemezen a világpiacra. a párizsi zsűri így nemcsak forrai miklós vezényletét, a budapesti kórus előadását méltányolta, hanem a magyar hanglemezgyártó vállalat vállalkozását is. a díj átvételére forrai miklós karnagy és bors jeno, a magyar hanglemezgyártó vállalat igazgatója párizsba utazik. /mti/

17.00/ny

-.-
-39-

10/18/15

b 61. november 17: nemzetközi diáknapi - 25 esztendő a nemzetközi diákszövetség

i pr/tr/ny zs -la

1971. november 16.

november 17-én ünnepli a világ haladó ifjúsága a nemzetközi diáknapi: milliók emlékeznek azokra a csehszlovák diákezetekre, akiket 1939 november 16-ról 17-re virradó éjszaka végeztek ki a német fasiszták. a nemzetközi diáknapi egybeesik a nemzetközi diákszövetség megalakulásának 25. évfordulójával. a szervezet tevékenységéről, jubileumáról tájékoztatta az mti munkatársát Kovács László, a kisz kb nemzetközi osztályának vezetője.

- a nemzetközi diákszövetséget 1946-ban prágában alakította meg 43 ország 117 diákszervezete. az alapokmány egyebek között hangsúlyozza: „ mi, a világ diákjai, hűen legjobbjaink példájához, akik a népek szabadságáért vívott harcban áldozták életüket, kijelentjük szilárd akaratunkat, hogy felépítünk egy jobb, szabadságra, békére és haladásra vágyó világot, „ az alapokmány kimondja, hogy a szervezet célja a diákság jogainak és érdekeinek védelme, életfeltételeinek javítása, az oktatás színvonalának emelése és a diákság felkészítése arra, hogy társadalmunk demokratikus polgárai váljanak. az alapokmány egyes szakaszai a gyarmatosítás és az imperializmus ellen, a nemzeti függetlenségért folytatott harcra hívják fel a világ diákjait.

- a szervezet, amely ma az egyetlen reprezentatív központja a nemzetközi diákmozgalomnak, nem fejlődött töretlenül. amerikai sugallatra 1950-ben néhány nyugat-európai ország reakciós szervezete megalakította a szövetség ellen szervezete, a nemzetközi diákkonferenciát /isc/. a diákmozgalmat azonban csak rövid időre sikerült kettészakítani, az isc tagszervezetei mind szorosabb kontaktusokat igyekeztek teremteni a nemzetközi diákszövetséggel. végül 1969-ben, azután, hogy kiderült: az isc-t a cia pénzezi, a nemzetközi diákkonferencia feloszlott.

- az egységesítő törekvések sorra kudarcot vallottak, ez bizonyult be napnál világosabban a szövetség legutóbbi, 1971. februárjában tartott pozsonyi kongresszusán. a résztvevők egységesek voltak az imperializmus elítélésében, azonos módon kezelték meg korunk legfontosabb politikai kérdéseit, s figyelemreméltó egyetértés alakult ki a diákság szerepének megítélésével kapcsolatban is.

/folyt köv/
17.15/ny

-40-

10/1815

bb 61 . / november 17....folyt/ny

- a magyar fiatalok a szövetség megalakulása óta aktív részt vállaltak az ndsz tevékenységéből. magyarországot titkársági taggá választották, s mi vezetjük a szövetség ösztöndíjas osztályát is. országunk egyébként évente 15 ösztöndíjat juttat olyan ndsz tagoknak, akik hazájukban nem tanulhatnak. több ízben léptünk fel kezdeményezőnk a magyar diákok képviselői javasolták például, hogy fokozottabban vonjunk be munkánkba a középiskolásokat, s ennek érdekében középiskolás diákszeminariumot is rendeztünk. tervezzük továbbá, hogy a jövő esztendőben az ndsz-szel közösen nemzetközi tanácskozást rendezünk „, a diákság részvétele az egyetem irányításában, „ cimmel./mti/

..-

bb 62. magyar- lengyel barátsági napok bács- kiskunban

vid/mfm/ny la

1971. november 16.

a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottsága magyar-lengyel barátsági napokat rendezett az alföldi megyében. az eseményeken lengyel vendégek is részt vettek. hétfőn Zdzislaw Bombora, a lengyel egyesült munkáspárt főiskolájának docense előadást tartott Lengyelország gazdasági életéről a kecskeméti marxizmus-leninizmus esti egyetemen. a barátsági napok másik lengyel vendége, dr. Stanislaw Sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója. kedden kunfehértóra látogatott, ahol részt vett és beszédet mondott a gazdaság művelődési otthonában rendezett barátsági gyűlésen. /mti/

..-

bb 63. a táci gorsiumban kiállították pannónia egyik legszebb falfreskó együttesét

vid/ká/ny -la

1971. november 16.

új értékkel gazdagodott hazánk egyik legjelentősebb római kori ásatásának szabadteri múzeuma a táci gorsiumban: kiállították pannónia egyik legszebb falfreskó együttesét. a festett falképeket 1961-ban találta meg az ásatás vezetője, dr. Fitz Jenő, a gorsiumi bazilika alatt, egy harmadik századbeli épület padlójára zuhanva. a freskókat nyolc évi munkával állították helyre, s az eredeti szépségüket visszanyert faliképeket kiállították gorsium falati között, az ásatás leleteit bemutató állandó jellegű kiállításon. a régészek feltételezik, hogy a falfreskó együttes hajdan egy templom szentélyét díszítette. /mti/

-41-

18.00/ny

10/1900

bb 64. pályakezdő szakmunkások fóruma tatabányán
vid/fm/ny la 1971. november 16.

Példamutató kezdeményezést indított útjára, a kisz komárom megyei bizottsága. a megye nagyobb üzemeiben megrendezik a pályakezdő fiatalok fórumát, hogy munkába lépésük után nyomban segítséget nyújthassanak gondjaik megoldásához. az első ilyen tanácskozást rendezték meg kedden tatabányán, a komárom megyei állami építőipari vállalatnál, ahol két-három hónappal ezelőtt 120 fiatal szakmunkás kezdett munkához. -a fórumon bemutatták a pályakezdőknek a vállalat igazgatóját, a műszaki, a gazdasági és a mozgalmi vezetőket. tájékoztatták őket arról, hogy a 3500 dolgozót foglalkoztató vállalatra milyen feladatok hárulnak a negyedik ötéves tervben. elmondották többek között, hogy a tervidőszak végéig 8500 új lakás, jelentős ipari és mezőgazdasági létesítmények felépítését tervezik. új építési technológiákat vezetnek be, és sok új, korszerű munkagépet állítanak munkába. a nagyszabású tervek megvalósításánál számítanak a pályakezdő fiatalokra is, akikkel együtt 1500-ra emelkedett a vállalatnál a harminc éven aluli ifjú szakmunkások száma.

a műszaki és a gazdasági vezetők kérdéseire a pályakezdő fiatalok elmondották, milyen problémák megoldásához kérnek segítséget. számosan szóvártették, hogy nem a szakmájuknak megfelelő beosztást kaptak, s igen gyakran segédmunkásként alkalmazzák őket. méltánytalannak tartják, hogy az egyik építésvezetőségtől a másikhoz helyezgetik őket anélkül, hogy megindokolnák az áthelyezések okát. a fórum résztvevői javasolták, hogy alakítsanak ifjúsági brigádokat, s ezek vezetését bízzák az idősebb, tapasztaltabb szakmunkásokra. hasznosnak tartanák, ha a kezdő szakmunkásokat is meghívnák a brigádvezetői megbeszélésekre.

a vállalat vezetői válaszukban megígérték, hogy megvalósítják a fiatalok javaslatait és a jövőben is rendeznek hasonló tanácskozásokat, hogy meghallgathassák a fiatalok véleményét./mti/

bb 65. a szot küldöttsége

tr/ny sl la 1971. november 16.

hazaérkezett ulan batorból, ahol kiss károlynak, a szot alelnökének vezetésével résztvett a mongol szakszervezetek 10. kongresszusán. /mti/

18.05/ny

- 42 -

761900

bb 66. az országos szövetkezeti tanács
k ol/gk/ny ie la 1971. november 16.

háromtagú delegációja hazaérkezett szófiából, ahol dr. pál józsefnek, az oszt titkárnak vezetésével résztvett a bolgár szövetkezetek központi szövetségének 7. kongresszusán. /mti/

bb 67. fehér györgyöt,
i sl/tr/ny ie la 1971. november 16.

a szot közgazdasági osztályának politikai munkatársát november 16-án, csütörtökön 14 óra 30-kor temetik a rákoskeresztúri temetőben. /mti/

bb 68. továbbra is nagyszámú influenzás megbetegedés a fővárosban - a vidéki helyzet változatlan - nagy gyógyszerkészletek

i ms/pá/ny zs la 1971. november 16.

a fővárosi köjál tájékoztatása szerint hétfőn a körzeti orvosoknál 47 300 új influenzás beteg jelentkezett. közülük 1300-nál állapítottak meg szövődményt. kórházba 244 beteget szállítottak. ezek a számok rendkívül magasak, bár figyelembe kell venni, hogy szombaton ,, csak ,, 23 400, vasárnap pedig mindössze 2644 influenzás beteg jelentkezett az orvosoknál, és így a 47 ezren felüli létszámba minden bizonnyal jócskán vannak az előző napokon megbetegedettek is. az iskolai hiányzás 16.6 százalék, változatlanul magas, bár nem éri el az elmúlt hétfői adatokat.

vidékről sehonnan sem jelentettek a hét elején kiugró számú megbetegedést, úgyhogy borsod kivételével csupán helyi járványok, halmozódások vannak néhány megyében.

a gyógyszerellátás illetékesei elmondták, hogy az ugynevezett influenza-gyógyszerekből rendelkezésre álló készletek - amelyeknek folyamatos feltöltéséről egyébként állandóan gondoskodnak - még a járvány esetleges fokozódása, országos méretűvé szélesedése esetén is bőven elegendőek az év végéig. ez gyakorlatilag másfél havi előtartást jelent a gyógyért vállalat és a gyógyszerári központok részéről. az idei utolsó évnegyedre jelentősen több influenza-gyógyszer áll rendelkezésre, mint amennyit a legutóbbi nagy járvány idején, 1970. első három hónapjában elhasználtak.

/folyt köv/

-43-

18.10/ny

761900

bb 68. / továbbra isfolyt/ny

a legáltalánosabban használt lázcsillapítókból a következő készletek vannak a gyógyszerintézet hálózatban, illetőleg a központi ellátásban / összehasonlításként a tavalyi első negyedévi tényleges felhasználás adatai/;

kalmopyrin 7 821 000 doboz / 5 508 000/, istopyrin 1 701 000 / 1 104 000/, amidazophen 1 404 000 / 1 268 000/ germicid 669 000 / 643 000/,

a szervezet ellenállóképességét növelő polyvitaplex tablettákból 2 164 000 doboz / 1 117 000/. a nyálkoldó, köhögéscsillapító erygon szirupból 530 000 üveg a készlet / 342 000/.

a szövődmények megelőzésére, illetőleg gyógyítására alkalmazott antibiotikumok és szulfonamidok készlete: tetran b 1 275 000 doboz / 819 000/, vegacillin 9 756 000 / 4 191 000/, beacillin 466 000 doboz, triaseptyl 594 000 doboz / 493 000/. bőven van superseptyl és egyéb, gyakorlatilag a triaseptylrel egyenértékű szulfonamid készítmény is.

mindenki megkapja tehát a számára szükséges gyógyszert, de ennek rendelése az orvosok dolga - hangsúlyozzák a szakemberek. különösen helytelen, ha a beteg, vagy hozzátartozója antibiotikumok felírását valósággal kiköveteli. az orvos tudja, mikor helyes ilyen szerek használata, a betegnél jobban ismeri azt a veszélyt is, hogy antibiotikum rezisztens, vagyis az antibiotikumoknak ellenálló baktériumtörzsek fejlődnek ki és ennek következtében az antibiotikumok esetleg éppen akkor válnak hatástalannokká, amikor egészségünk helyreállítása legjobban megkövetelné vagy indokolná alkalmazásukat. /mti/

-.-

bb 69. időjárásjelentés

gk/ny la

1971. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1971. november 16-án, kedden este:

megélénkülő szél

várható időjárás szerda estig: időnként felszakadozó felhőzet, szórvaosan előforduló esővel. napközben fokozatosan megélénkülő délnyugati, nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 10 fok körül. /mti/

19.00/ny

-.
-44-

bb 70. kiállítások csehszlovákiáról - magyar-csehszlovák barátságai estek vas megyében

vid/fm/ny la

1971. november 16.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága és a csehszlovák kultúra által rendezett magyar-csehszlovák barátságai hét keretében kedden fotó-kiállítás nyílt a szombathelyi tanítóképző intézetben ,, a cseh táj költészete,, címmel. ezt követően a gyöngyös áruházban csehszlovák népművészeti, játék-, könyv-, hanglezkiállítás és vásárt, az ifjúság házában pedig csehszlovákia neves filmhelyeit ismertető kiállítást nyitottak.

este rábagyarmat községben magyar-csehszlovák baráti találkozót tartottak, ahol jan gothe, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatóhelyettese a magyar-csehszlovák kapcsolatokról tartott előadást.

magyar-csehszlovák barátságai estét rendeztek acsád községben is. a barátságai esten ,, csehszlovákia a szocializáció építése útján,, címmel oldrich tesarik, a csehszlovák kultúra igazgatója tartott tájékoztató előadást. /mti/

-.-

Imus

bb 71. a koreai népi demokratikus köztársaság nagykövetének bucsufogadása

t nn/tr/ny la

1971. november 16.

li dong szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete kedden este bucsufogadást adott a nagykövetségben abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg elutazik Magyarországról. a fogadáson megjelent óvári miklós, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, dr. korom Mihály igazságügyminiszter, roska istván külügyminiszterhelyettes, papp árpád, a munkásárség országos parancsnoka, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, a politikai társadalmi és a kulturális élet számos kiválósága, valamint a diplomáciai képviseltek számos tagja. /mti/

-.
-45-

20.30/ny

10 215

bb 72. forgalomkorlátozás

i pr/tr/ny la

1971. november 16.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy vágányszabályozási munkák miatt - naponta 8.30 -tól 13.30-ig szünetelteti a villamosközlekedést:

november 18-án és 19-én a nagy Lajos király uton az örs vezér tere és az egressy tér között;

november 22-én a csömöri uton a bosnyák tér és a rákospatlak között;

november 23-án a nagy Lajos király uton az egressy tér és a bosnyák tér között;

november 24-én a nagy Lajos király uton a bosnyák tér és az erzsébet királyné ut között;

november 25-én a 64-es járat vonalán az egressy tér és a mogoródi ut között;

november 26.-án ugyancsak a 64-es járat vonalán a mogoródi ut és a füredi utca között.

a munkálatok ideje alatt ezeken a szakaszokon villamospótló autóbuszokat közlekedtetnek. /mti/

--

bb 73. súlyos közlekedési balesetek

i pr/tr/ny la

1971. november 16.

tilos jelzésnél akart átkelni az uttesten vági István 84 éves budapesti nyugdíjas, s a Szent István körut és a Szemere utca kereszteződésénél egy 6-os villamos halálra gázolta. Ugyancsak szabálytalanul haladt át az uttesten Bata Mihályné 83 éves budapesti nyugdíjas, akit a Reitter Ferenc utca és a Petneházy utca kereszteződésében ütött el egy személygépkocsi. az idős asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

tilos jelzésnél lépett az uttestre Balogh József 49 éves bicskei fiút, s a Könyves Kálmán körut és az Üllői ut kereszteződésében egy tehergépkocsi elütötte. Balogh súlyosan megsérült, kórházba szállították.

/folyt köv/
20.35/ny

-46-

76211r

bb 73. / súlyosfolyt/ny

a megengedettnél gyorsabban vezette személygépkocsiját Szántó Béla 54 éves budapesti olvasztár, s a 21. kerületben, az Ady Endre utca és a Duna utca kereszteződésénél egy dohányárus bódének ütközött. szántót súlyos sérülésekkel szállították kórházba. /mti/

--

bb 74. forgalomzavar a 76-os troli vonalán

i pr/ny tr la

1971. november 16.

több mint egy óráig szünetelt a forgalom kedden a 76-os jelzésű trolibusz vonalán: az egyik járat a Rottenbiller utca és a Dembinszky utca kereszteződésében, az utépités miatt amugyis szűk forduló ivben leszakította a felső vezetékét, amíg a bkv szerelői a hibát kijavították, a 76-os vonalán autóbuszokat közlekedtettek. /mti/

--

-47-

-vége-

76211r